

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö; Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

Kunnanhallitus 22.09.2025 § 220
527/10.02.07/2025

Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa liitteenä olevan lausunnon ehdotuksesta hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi.
Päätös	Kunnanjohtajan päätösehdotus hyväksyttiin.
Selostus	Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoja oheismateriaalina olevasta työryhmän raportista koskien ehdotusta taiteen perusopetusta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi kokonaisuudessaan taiteen perusopetusta koskeva laki. Lisäksi esitetään muutettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ja eräitä muita lakeja. Esityksen mukaan taiteen perusopetuksen laskennallisen valtionosuusrahoituksen suoritteena säilyisi edelleen opetustunti. Rahoitus perustuisi vuosittain tarkistettavaan yksikköhintaan. Valtionosuuslaskenta perustuisi toteutuneiden opetustuntimäärien lisäksi opetukseen osallistuvien oppilaiden määrään sekä oppimäärän suorittaneiden oppilaiden määrään. Esityksessä taiteen perusopetusta ehdotetaan opetettavan jatkossa kahden oppimäärän sijaan yhden, 50 opintopisteen laajuisen oppimäärän mukaan. Laissa säädettäisiin myös valtionavustuksella rahoitettavasta uudesta vastuutehtävästä sekä valtion opetushallintoviranomaisten tietojensaantioikeudesta. Laissa säädettäisiin koulutuksen järjestäjistä, koulutuksen järjestämisestä sekä koulutuksen järjestäjien keskinäisestä ja muiden yhteisöjen kanssa toteutettavasta yhteistyöstä. Taiteen perusopetus säilyisi edelleen tavoitteellisesti etenevänä eri taiteenalojen koulutusmuotona, joka tukisi mahdollisuuksia hakeutua eri taiteenalojen jatko-opintoihin. Laissa olisi säännökset muun muassa opetussuunnitelmasta, koulutuksen järjestämisluvasta, henkilöstöstä, oppilaaksi ottamisesta, oppilasmaksuista, oppilaan osaamisen arvioinnista, todistuksesta ja koulutuksen arvioinnista. Ehdotus on valmisteltu siten, että sen sisältämät uudistukset ovat pääosin toteutettavissa valtiontalouden näkökulmasta kustannusneutraalisti. Valtionosuusrahoitteisten oppilaitosten määrän lisääminen ja opetustarjonnan laajentaminen edellyttäisi kuitenkin työryhmän esitykseen sisältyvää 10 miljoonan euron lisäystä valtion talousarvioon. Esityksen tavoitteena on uudistaa taiteen perusopetusta koskeva lainsäädäntö ja valtionrahoitusjärjestelmä siten, että taiteen perusopetuksen eri taiteenalojen saavutettavuus parantuu ja toiminnan laatu vahvistuu. Ehdotettu yksi yhteinen oppimäärä koko taiteen perusopetuksessa on askel kohti yhdenmukaisempaa ja selkeämpää rakennetta, ja on sinällään kannatettava. Kuitenkin talouden näkökulmasta esityksessä oleva ehdotus opetustuntimäärän kaksinkertaistamisesta 500 opetustunnista 1000 opetustuntiin on pienehköä paikkakuntaa ajatellen toiminnan toteuttamiseen kielteisesti vaikuttava ja jopa

epärealistinen ehdotus. Se vaatisi opetuksen järjestäjältä merkittävää vuosittaista opetustuntimäärien lisäämistä ilman varmuutta taloudellisesta kompensaatiosta. Lisäksi se tarkoittaisi oppilaille opintovuosia lisää, mikä kasvattaa todennäköisyyttä opintojen keskeyttämiselle. Esityksen mukaisen 50 opintopisteen kokonaisuuden suorittaakseen oppilaan tulisi opiskella taidealaa keskimäärin noin 11 vuotta.

Lakiuudistuksen tavoitteeksi mainitaan taiteen perusopetuksen taiteenalakohtaisen ja alueellisen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen. Jotta se voisi toteutua, tulisi myös alueelliset opetuksen toteuttamisen resurssit huomioida.

Muut esityksen lakimuutosehdotukset eivät ole kunnan tai kansalaisopiston näkökulmasta merkittäviä. Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 30.9.2025 kello 16.15 mennessä. Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Valmistelija	Kansalaisopiston rehtori Marjut Penttinen, puh. 050 5970 960 Sivistysjohtaja Jussi Silpola, puh. 0400 250 743
Toimenpiteet	tallennetaan lausuntopalvelu.fi -palveluun